

Ревизија учинка "Стипендирање студената у Републици Српској"

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је провела ревизију учинка под називом "Стипендирање студената у Републици Српској". Ревизија је стипендирање студената у Републици Српској посматрала у Министарству просвјете и културе, Министарству науке и технологије - Фонд "Др Милан Јелић" и јединицама локалних самоуправа. Ревизија је анализирали стипендије за први циклус студија које су додјељене у периоду за академску 2012/2013. до 2016/2017. годину. Циљ ревизије је био да се испита да ли је постојећи начин стипендирања студената у Републици Српској транспарентан и да ли су надлежна министарства и градови/општине обезбиједили најбоље могуће кориштење ресурса за стипендирање.

Налази ове ревизије указују да стипендирање студената у Републици Српској није у потпуности транспарентно у смислу доступности потребних информација за остваривање права на стипендију и не обезбјеђује најбоље могуће кориштење средстава која се издвајају за стипендије из буџета министарстава и градова/општина.

Подаци о укупном броју студената првог циклуса студија показују тренд пада за 15% у посматраном периоду. Број стипендија за студенте првог циклуса студија се смањује, али у Републици Српској је стипендиран сваки 6-ти студент првог циклуса студија.

Различита је структура броја стипендиста и додјељених средстава у зависности од категорије стипендираних студената и у зависности од даваоца стипендије. У укупној структури броја стипендиста око 60% се односи на категорију стипендираних успјешних студената, 30% на категорију стипендираних студената са социјалним статусом и 10% на категорију стипендираних студената који студирају дефинисана дефицитарна занимања.

За утврђивање ранг листи за додјелу стипендија примјењује се велики број критерија који се најчешће понављају без обзира на категорију стипендираних студената. У Министарству просвјете и културе и у градовима/општинама које врше бодовање и рангирање стипендиста анализом је утврђено постојање јаке корелације бодова који се добију по основу критерија успјешности и мјеста на ранг листи за категорију стипендирани успјешни студенти. Код категорије стипендирани студенти са социјалним статусом не постоји јасна корелација бодова који се добију по основу вредновања критерија социјалног статуса студента и мјеста на ранг листи.

Процедуре за додјелу стипендија су компликоване и дуго трају. Значајан број одлука претходи расписивању конкурса, као и чекање на усвајање буџета. Конкурси не садрже све информације које би требали да имају у циљу транспарентности додјеле стипендија. Вријеме додјеле стипендија је дуго и утврдили смо да се вријеме погоршало за академску 2016/2017. годину у односу на претходну. Укупно вријеме од почетка академске године до прве исплате у зависности од даваоца стипендије траје од око 3,5 мјесеца до 10 и више мјесеци.

Даваоци стипендије нису у потпуности дефинисали које показатеље о стипендирању студената ће пратити и у којим временским интервалима. Иако су даваоци стипендије у посматраном периоду вршили одређене промјене у процедуралном смислу додјеле стипендија, нису вршили анализу утицаја тих промјена на успјешност стипендирања.

Информације или извјештаје о стипендирању студената углавном раде сви даваоци стипендија. Ипак укупни и генерални подаци о свим стипендијама у Републици Српској углавном нису доступни јавности. Појединачни подаци о стипендијама су, у зависности од даваоца стипендије и академске године, у највећој мјери доступни јавности.

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске у извјештају о ревизији учинка нуди препоруке за промјене у укупном систему додјеле стипендија. Препоруке се односе на министарства и градове/општине који врше додјелу стипендија из буџета.

Комплетан извјештај ревизије учинка је доступан на интернет страници Главне службе за ревизију јавног сектора Републике Српске.